

LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO (TOLIAU _ ANK) 524 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSIRINKIMŲ ĮSTATYMO NR. I-317 (TOLIAU SĮ) 5 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (TOLIAU – ĮSTATYMŲ PROJEKTAI) AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai:

2022 m. vasario 24 d. Rusijos Federacijos karinės jėgos neteisėtai įsiveržė į Ukrainos teritoriją ir pradėjo ten karinius veiksmus, kurie jau šiandien JT teismo yra įvardinami kaip genocidas. Rusijos karo Ukrainoje kontekste Georgijaus juosta bei Rusijos armijos invazijos ženklas „Z“ tampa ne tik propagandos, bet ir agresijos simboliu.

Po Krymo aneksijos 2014 m. Georgijaus juosta yra tapusi propagandos, penktosios Rusijos kolonos Lietuvoje įrankiu provokuoti, skaldyti, kiršinti žmones, agresijos bei smurto simboliu, kuris neturi nieko bendro su pagarba Antrajame pasauliniame kare žuvusiems herojams. Rusijos armijos invazijos simboliu tapusi raidė „Z“ jau taip pat pradedama naudoti bauginimui, patyčioms.

Propagandos paveikti Rusijos gyventojai piešia „Z“ raidę ant savo automobilių, šis ženklas atsiduria ant Rusijos sportininkų varžybų aprangos, o nepalaikantys Putino vykdomo karo sulaukia jo ant savo durų.

„Z“ raidė taip pat buvo naudojama serbų per prorusišką demonstraciją Belgrade, o Lietuvoje po Rusijos invazijos į Ukrainą tokiu simboliu jau pradedamos žymėti sienos, sumušami drausminantys piliečiai.

Negalima leisti, kad Rusijos propaganda pasiektų savo tikslą ir Lietuvoje – čia vyktų nestabdomos įvairios provokacijos, būtų terorizuojami gyventojai ir draugiški Ukrainai verslai.

Įstatymų projektų tikslas yra užkirsti kelią karo propagandai ir neapykantos kurstymui.

Įstatymų projektų uždaviniai - prilyginti dvispalves juodai oranžines Georgijaus (Šv. Jurgio) juostas bei Rusijos armijos invazijos simbolį „Z“ nacistiniams ir komunistiniams simboliams, bei padidinti baudas už draudžiamų simbolių naudojimą.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai:

Įstatymo projekto iniciatoriai ir rengėjai yra Seimo nariai Monika Ošmianskienė ir Linas Jonauskas.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai:

Šiuo metu pagal galiojančius teisės aktus draudžiama platinti, naudoti susirinkimuose ar kituose masiniuose renginiuose arba kitaip demonstruoti nacistinės Vokietijos, SSRS ar Lietuvos SSR vėliavą ar herbą, vėliavas, ženklus ar uniformas, kurių sudedamoji dalis yra nacistinės Vokietijos, SSRS ar Lietuvos SSR vėliava ar herbas, nacistinių ar komunistinių organizacijų simbolius ar uniformas, nacistinės Vokietijos, SSRS ar Lietuvos SSR vėliavos ar herbo, nacistinės svastikos, nacistinio SS ženklo, sovietinio kūjo ir pjautuvo ženklo, sovietinės raudonos penkiakampės žvaigždės ženklo pagrindu sudarytas vėliavas ar ženklus, atsakingų už Lietuvos gyventojų represijas Vokietijos nacionalsocialistų ar SSRS komunistų partijos vadovų atvaizdus, viešai atlikti nacistinės Vokietijos, SSRS ar Lietuvos SSR himną.

Krymo okupacijos palaikymo simboliu tapusios dvispalvės juodai oranžinės Georgijaus (Šv. Jurgio) juostos ir 2022-ųjų metų Rusijos Federacijos karo Ukrainoje palaikymo „Z“ simbolis nėra draudžiami.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama:

Įstatymo projektu siūloma uždrausti naudoti dvispalves juodai oranžinės Georgijaus (Šv. Jurgio) juostos, Rusijos Federacijos karinių pajėgų simbolių „Z“, šių simbolių pagrindu sudarytų vėliavų, ženklų ar klaidinamai panašių ženklų naudojimą platinimą, jų naudojimą susirinkimuose ar kituose masiniuose renginiuose arba kitoki šių simbolių demonstravimą. Taip pat siūloma didinti baudas už draudžiamos Nacistinės Vokietijos, SSRS ar Lietuvos SSR ir Rusijos karo Ukrainoje simbolikos naudojimą.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta:

Neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai:

Priimtas įstatymas neigiamos įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijos rizikai neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilies verslo sąlygoms ir jo plėtrai:

Įstatymo įgyvendinimas neigiamos įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai neturės.

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams:

Neprieštarauja.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios:

Priimti naujų, pakeisti ar pripažinti netekusiais galios galiojančių įstatymų nereikės.

10. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka:

Įstatymo projektas parengtas laikantis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Įstatymo projekte nėra vartojama naujai apibrėžtų sąvokų.

11. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus:

Įstatymo projektas neprieštarauja Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos dokumentams.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti:

Priėmus Įstatymo projektą įgyvendinamųjų teisės aktų priimti nereikės.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais):

Įstatymo projektui įgyvendinti papildomų lėšų nereikės.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados:

Negauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis:

Nėra.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai:

Nėra

Teikia Seimo nariai: Monika Ošmianskienė, Linas Jonauskas